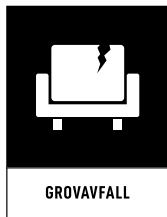
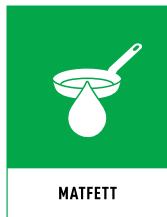

101

frågor och svar om källsortering och återvinning

Innehåll

Matavfall	7
Plastförpackningar	10
Metallförpackningar	12
Tidningar och returpapper	14
Pappersförpackningar	16
Glasförpackningar	18
Farliga avfall	20
Elavfall	22
Trädgårdsavfall	24
Grovavfall	26
Återbruk	28
Restavfall	30
Kläder och textilier	32
Överblivna läkemedel	34
Olja och fett från matlagningen	35
Bygg- och rivningsavfall	36
Vitvaror	37

101

frågor och svar om
källsortering och
återvinning

Dina sopor är inte skräp. Rätt sorterat är ditt avfall en resurs som kan återvinnas och bli till nya produkter eller energi. I den här guiden har vi samlat hela 101 frågor och svar om återvinning. Allt du behöver veta för att sortera rätt, så att ditt skräp kan tas omhand på ett säkert sätt för både människor och miljö. Varje gång du återvinner bidrar du till ett mer hållbart Sverige.

Varför ska jag sortera mina sopor?

Alla vinner när vi återvinner. Att sortera sitt avfall sparar både energi, koldioxidutsläpp och naturresurser. Vår planet har inte oebgränsat med resurser, därför är resurshushållning angeläget för att nå en hållbar utveckling. En stor del av det material som används i produkter kan återvinnas och bli nya produkter. Vissa produkter innehåller dessutom farliga ämnen. Plast innehåller exempelvis mikrofiber som är giftiga för vårt ekosystem. Genom att ta hand om dem på ett bra och säkert sätt skyddar vi både människor, djur och natur.

Är det lag på att sortera sina sopor?

Ja. Att hushållen sorterar sitt avfall är viktigt för att hela systemet kring återvinning ska fungera. Därför regleras det i lag. Hushållen, det vill säga alla invånare, har skyldighet att sortera ut returpapper, förpackningar (plast, papper, glas och metall), elavfall, batterier och grovsopor och lämna detta avfall till de insamlingssystem som finns. Från och med 2024 är det även lag på att sortera ut matavfall.

Hur sorterar jag mina sopor om jag bor i lägenhet?

Kontakta din fastighetsägare eller bostadsrättsförening för ta reda på vad som gäller hos dig. Du kan också lämna förpackningar i någon av de återvinningsstationer som finns i kommunen.

Hur sorterar jag mina sopor om jag bor i enbostadshus?

Enbostadshus sorterar sitt hushållsavfall och matavfall i separata kärl. Förpackningar lämnas på närmaste återvinningsstation och övrigt avfall på återvinningscentralen.

Vad gör jag om jag är osäker på ett material?

Ofta är det angivet på förpackningen hur den ska sorteras, titta gärna i första hand om det finns en symbol eller en utskrivna sorteringsanvisning. Du kan också söka upp produkten på [sopor.nu](https://www.sopor.nu)

Måste jag skölja ur förpackningarna när jag sorterar?

Du måste inte skölja ur dem noggrant – men du ska alltid skrapa ut matresterna innan du sorterar förpackningarna.

Hur sorterar jag förpackningar som är gjorda av flera olika material?

Består förpackningen av mer än ett material ska du, om det är möjligt, skilja dem åt. En glasburk med metallock är enkelt att ta isär, medan sprayburkens pump brukar vara svår att få bort. Låt den då sitta kvar.

Är det miljömässigt försvarbart att transportera avfall för återvinning på återvinningsstationer och återvinningscentraler?

Ja. Den miljöbelastning som uppstår av extra transporter motiveras av de betydande miljövinster som uppnås när vi sorterar vårt avfall. Men självklart är det bra om du packar ihop ditt avfall så mycket som möjligt så du minskar på transportererna. Packa mindre pappersförpackningar i större, så tar de mindre plats både under diskbänken och på återvinningsstationen. En tom mjölkförpackning rymmer minst fem ihopvikta.

Vad är skillnaden på en återvinningsstation och en återvinningscentral?

På en återvinningsstation lämnar man bara tidningar och förpackningar. På återvinningscentralen kan du lämna till exempel metall, vitvaror, grovavfall, trädgårdsavfall, och även farligt avfall. Återvinningscentralerna är också bemannade till skillnad mot återvinningsstationerna.

SÅ HÄR SORTERAR DU!

VARFÖR SKA JAG SORTERA UT MITT MATAV FALL?

Hushållen står för den största mängden matavfall i Sverige. Det slängs runt en miljon ton matavfall om året. För att minska matsvinnet måste vi ta vara på den mat vi köper. All mat som blir över i hemmet och som vi inte kan äta (t.ex. bananskal, kaffesump och räkskal) ska sorteras ut och läggas i godkända matavfallspåsar. När vi sorterar ut matavfallet tar vi tillvara både den energi och de värdefulla näringsämnen som finns i matavfallet, som omvandlas till biogas och biogödsel. Biogasen används sen till bränsle för sopbilar, bussar och personbilar i stället för bensin och diesel. Det minskar utsläppen av växthusgaser och andra skadliga partiklar i luften.

Vad räknas som matavfall?

Till matavfall räknas både råa och tillagade matrester av: fisk och kött inklusive ben, mejeriprodukter, pasta, ris, bröd, kakor, skaldjur, äggskal, teblad, kaffesump, grönsaker, frukt, rotfrukter inklusive skal och kärnor. Du kan också lägga mindre mängder använt hushållspapper i matavfallspåsen.

Vad kan jag inte lägga i matavfallspåsen?

Exempel på vad som inte räknas till matavfall: plast, även bioplast, metall, pappersförpackningar, kattsand och burströ, trädgårdsavfall, snusprillor, fimpar, krukväxter, jord, tuggummi och färgat papper.

VISSTE DU ATT... EN PÅSE MATAVFALL KAN BLI BIOGAS SOM RÄCKER TILL 2,5 KM BILKÖRNING?

Kan jag använda papper- spåsarna för frukt och grönt i affären till mitt matavfall?

Nej, endast den matavfallspåse som kommunen tillhandahåller är godkänd för att slänga matavfall i för att säkerställa kvaliteten på biogödseln som framställs av matavfallet.

Varför erbjuder inte kommunen majsstärkelse- påsar för matavfallet?

Majsstärkelsepåsar eller påsar av bioplast är inte komposterbara i den rötningsprocess som används för att ta tillvara på matavfallet eftersom de fastnar och kan orsaka driftstopp.

Vad gör jag om min matavfallspåse läcker?

Om påsen läcker – lägg den i en annan matavfallspåse. Obs! Du får aldrig lägga din matavfallspåse i en vanlig plastpåse. Dels kan plastpåsen fastna i sopbilen och orsaka skador, och dels så förstörs processen när matavfallet görs om till biogas eller biogödsel. Om ditt matavfall innehåller plast så klassas det om till restavfall. Tänk på att låta blött

avfall rinna av innan du lägger ned det i påsen så är det mindre risk att påsen läcker. Du kan också lägga tidningspapper i botten på det bruna kärlet för att innehållet inte ska fastna i botten.

Var gör jag när mina matavfallspåsar är slut?

Det finns olika sätt att beställa nya påsar beroende på om du bor i lägenhet eller villa. Bor du i lägenhet och har slut på matavfallspåsar kontaktar du din hyresvärd eller styrelsen i din bostadsrättsförening. Du som bor i villa och har ett matavfallsabonnemang får matavfallspåsar levererade till din adress. Om dessa inte räcker kan du beställa flera på Mina Sidor.

Vad gör jag om det luktar illa från mitt matavfall?

Det främsta tipset är att byta påse ofta även om den inte är full, speciellt under sommartid. Använd också alltid påshållaren som gör att påsen luftas. Håll matavfallet så torrt som möjligt. Låt det rinna av ordentligt i slasken innan det läggs i påsen. Vik ihop påsarna ordentligt så att matavfallet inte ramlar ur

påsen och gör kärlet kladdigt. Om kärlet är kladdigt kan det uppstå lukt som drar till sigfluglarver. Under september tvättar kommunen ditt matavfallskärl utan kostnad och erbjuder också tvätt av restavfall mot beställning under perioden.

Kan jag dela på matavfallskärl med mina grannar?

Om du bara har lite matavfall kan du och dina grannar dela på en brun soptunna. Ni betalar er egen grundavgift men delar på tömningskostnaderna. Ni får fortfarande varsin faktura.

Hur gör jag om jag vill kompostera mitt matavfall?

Om du vill kompostera ska du anmäla det till bygg- och miljökontoret. Detta gäller även om du vill kompostera enligt bokashi-metoden. Kompostering ska ske i en isolerad och skadedjursskyddad kompostbehållare. Den ska vara placerad så att olägenhet inte uppstår för närboende, det vill säga så långt ifrån din granne som möjligt och gärna på en skuggig plats.

Var lämnar jag mitt matavfall?

Du lämnar ditt matavfall i anvisat kärl för matavfall. Bor du i lägenhet

tar du kontakt med din hyresvärd eller bostadsrättsförening om hur insamlingen av matavfall går till i ditt hus.

Hur tas mitt matavfall tillvara av kommunen?

Ditt sorterade matavfall hamnar först på omlastningen på SÖRABS anläggning i Hagby och Smedby där det besiktas och klassas för att sen åka vidare till Högbytorp och Uppsala vatten. Där rötas det för att få fram biogas som används som bränsle och näringsrikt biogödsel som används till odling.

VARFÖR SKA JAG SORTERA UT PLASTFÖRPACKNINGAR?

En använd plastförpackning som sorteras och återvinns, halverar klimatpåverkan, jämfört med om den slängs i hushållssoporna och eldas upp (förbränns). Ju fler plastförpackningar du sorterar, som sedan återvinns, desto mer minskar utsläppen från förbränning och den mängd fossila resurser som behövs vid framställningen av ny plast. Ett bra tips om man har ont om utrymme hemma är att trycka ihop de mjuka plastförpackningarna i en plastpåse.

Vad räknas som plastförpackning?

Till plastförpackningar hör bland annat både mjuk- och hårdplast, frigolit, bubbelplast, tomma medicinkartor, flaskor, plastlock, plastburkar, fruktnät, tråg, plasttuber, bag-in-box-påsar, refill påsar av plast, tvålförpackningar och roll-on. Är du osäker på om en förpackning är av plast, läs på förpackningen.

Vad räknas inte som plastförpackning?

All plast är inte en förpackning. Ta för vana att fråga dig själv om det är en förpackning eller inte. Till exempel är följande produkter av plast men inte förpackningar: diskborstar, pulkor, tvättkorgar, möbler, cd-skivor, videokassetter och krukor av plast med mera. Dessa plastprodukter lämnas som plast på din återvinningscentral och inte som plastförpackning. Kolla med personalen på din återvinningscentral om du är osäker.

VARFÖR SKA JAG SORTERA UT METALLFÖRPACKNINGAR?

Genom att återvinna aluminium och stål sparas stora mängder energi, jämfört med att framställa ny råvara. Både aluminium och stål går dessutom att återvinna hur många gånger som helst utan att kvaliteten försämras.

Vad räknas som metallförpackning?

Till metallförpackning hör bland annat konservburkar, tomma sprayburkar (sprayburkar som inte är tomma slängs som farligt avfall), tuber, kapsyler, lock, folien på crème fraicheburken med mera.

Vad räknas inte som metallförpackning?

All metall är inte en förpackning. Till exempel stekpannor, metallskrot, VVS-delar, elektronik, marschallhållare, värmeljuskopp och vekeshållare samt målar- och limburkar med rester. Är du osäker om ett material är metall eller inte kan du testa följande knep: Knyckla ihop förpackningen. Behåller den formen sorteras den som en metallförpackning, vecklar den ut sig sorteras den som plastförpackning.

VISTE DU ATT... EN ÅTERVUNNEN ALUMINIUMBURK SPAR ENERGI SOM RÄCKER TILL ETT DYGN VID DATORN.

Vad gör jag med metallavfall som inte är förpackningar?

Metallföremål som inte är förpackningar lämnas till återvinningscentralen som grovsopor. Glöm inte att peta loss vekhållaren från värmeljus-koppen, annars sorteras koppen ut med järn och aluminiumet brinner upp i smältverket. Ett tips är att samla allt metallavfall som inte är förpackningar i en burk för sig och ta med när du åker till återvinningscentralen.

Var lämnar jag mina metallförpackningar?

Metallförpackningar lämnas på en återvinningsstation eller om du bor

i flerbostadshus och har tillgång till ett miljörum eller liknande, kan du lämna dina metallförpackningar där i avsett kärl. Du kan även lämna dina metallförpackningar på den mobila återvinningscentralen.

Vad händer med mina utsorterade metallförpackningar?

Dina gamla metallförpackningar blir till nya förpackningar eller metallprodukter som exempelvis armeringsjärn eller motordelar. Inget är för litet för att återvinnas, även en kapsyl har betydelse.

VARFÖR SKA JAG SORTERA UT TIDNINGAR OCH RETURPAPPER?

Koldioxidutsläppen minskar med cirka 1,4 kilo för varje kilo tidningar som vi återvinner. Energiåtgången vid papperstillverkning är mycket lägre när basen är returfiber än när fibrerna kommer direkt från avverkad skog.

Vad räknas som tidningar och returpapper?

I återvinningsbehållare för tidningar och returpapper lägger du dags- och veckotidningar, tidskrifter, kataloger (postorder-, telefon- och resekatologer), reklamblad, broschyrer, kontorspapper, skriv- och ritpapper och pocketböcker.

Vad räknas inte som tidningar och returpapper?

Papper som inte ska läggas i behållare för tidningar är till exempel kuvert och inbundna böcker som istället ska slängas som restavfall eller om det är vadderade kuvert ska de slängas som pappersförpackningar. Inga pappersförpackningar hör hemma i behållare för tidningar utan istället behållaren för pappersförpackningar.

Varför kan jag inte använda returpappret som bränsle för produktion av värme och el istället?

Därför att det är ett enorm resurs-slöseri att elda upp uttjänta pappersprodukter när man kan ha så stor nytta av dem. Förutom att man spar på träden är energiförbrukningen omkring 50 procent lägre när återvunnet papper används som råvara jämfört med skogsråvara. Det här ger stora miljövinster.

Kan man lägga vanligt skrivpapper i tidningsåtervinningen?

Ja det går bra att lämna mindre mängder vanligt skrivpapper i tidningsåtervinningen

Var ska jag lämna mina tidningar för återvinning?

Tidningar och returpapper lämnas i återvinningsbehållare för tidningar

VISSTE DU ATT... ETT TON RETURPAPPER SPARAR 14 TRÄD I SKOGEN.

och returpapper på en återvinningsstation eller i en container markerad med tidningsinsamling. Om du har tillgång till ett miljörum eller liknande och bor i ett flerbostadshus, kan du lämna dina tidningar och returpapper där i avsett kärl.

Varför ska jag inte lägga kuvert och post-it-lappar i pappersinsamlingen?

Limmet på kuverten är det största problemet. Det löses inte upp i processen i pappersbruket utan klumpar ihop sig. Det resulterar i sämre papperskvalitet eller i värsta fall makulering. Samma sak gäller så kallade post-it-lappar. Genom att lägga kuvert och post-it-lappar i soppåsen kan de istället energiåtervinnas.

VARFÖR SKA JAG SORTERA UT MINA PAPPERSFÖRPACKNINGAR?

Papper bör återvinnas eftersom det sparar på våra resurser och miljön. Energiförbrukningen och skogsskövlingen minskar när vi återvinner våra pappersförpackningar, eftersom pappersmassa utvinns från trävirke, från skogsskövlingar runt om i världen. Fibreerna i pappret går att återvinna upp till sju gånger innan de blir utslitna.

Vad räknas som pappersförpackningar?

Till pappersförpackningar hör: wellpapp, pastapaket, flingpaket, pappmuggar, mjölkpaket, juicepaket, toarullar, hushållspappersrullar, tvättmedelskartonger, omslagspapper, hushållspappersrullar, äggkartonger, te kartonger, skokartonger, engångstallrikar i papper, vadderade kuvert och papperskassar. Om en förpackning består av flera material, papper och till exempel plast eller aluminium – läs på förpackningen hur den ska sorteras, ofta finns en symbol eller sorteringsanvisning. Om det inte

finns någon symbol eller anvisning, dela på den om det går. Är det inte möjligt så lägg dem ändå i behållaren för pappersförpackningar.

Vad räknas inte som pappersförpackningar?

Bland de produkter som inte räknas till pappersförpackningar hör tidningar, magasin, broschyrer, kontorspapper och kuvert.

VISSTE DU ATT... MED PAPPERSÅTERVINNING SPARAR VI 40% AV ENERGIFÖRBRUKNINGEN SOM SKULLE GÅ ÅT TILL ATT GÖRA EN HELT NY.

Var lämnar jag mina pappersförpackningar?

Pappersförpackningarna lämnas på en återvinningsstation eller om du bor i flerbostadshus och har tillgång till ett miljörum eller liknande, kan du lämna dina pappersförpackningar där i avsett kärl. Du kan även lämna dina pappersförpackningar på den mobila återvinningscentralen. Tänk på att platta till förpackningen för att spara utrymme.

Vad händer med mina insamlade pappersförpackningar?

Pappersförpackningarna transporteras till ett pappersbruk. Där mals de ner till ny pappersmassa som används till nya kartonger och ny wellpapp. Fibrerna i pappret går att återvinna upp till sju gånger innan de blir utslitna. Vi sparar både råvaran trä och energi när vi återvinner pappersförpackningar.

VARFÖR SKA JAG SORTERA UT MINA GLASFÖRPACKNINGAR?

Återvinner vi glaset spar vi transporter och hushåller med förbrukningen av naturresurser då vi i Sverige måste importera alla råvaror som glas tillverkas av. När återvunnet glas smälts till nytt glas används 20 % mindre energi än om man utgår från nya råvaror. Gastillverkning med återvunnet glas ger dessutom ifrån sig mindre mängder koldioxid.

Vad räknas som glasförpackning?

Till glasförpackning hör: glasflaskor och glasburkar. Det finns två typer av glasflaskor som ska sorteras separat: färgat och ofärgat glas.

Vad räknas inte som glasförpackning?

All glas är inte en förpackning. Om det inte står på behållaren att den ska sorteras som glasförpackning så ska den lämnas till en återvinningscentral.

Varför kan jag inte lägga dricksglas i glasåtervinningen?

Dricksglas har en annan glaskvalitet än glasförpackningar. Blandas glaskvaliteterna försämras möjligheterna att återvinna glaset. Dricksglas lämnas till kommunens återvinningscentral.

Var lämnar jag mina glasförpackningar?

Du lämnar dina glasförpackningar på en återvinningsstation. Om du bor i flerbostadshus och avsedd behållare finns i fastighetens soprum kan du lämna dina glasförpackningar

der. Du kan även lämna glasförpackningar på den mobila återvinningscentralen. Färgade och ofärgade glasförpackningar lämnas i olika behållare för att återvinningen ska fungera. Även om samma bil hämtar förpackningar från flera olika behållare, har den separata fack för färgat och ofärgat glas och i vissa fall även för andra typer av förpackningar. De olika förpackningarna hålls skilda åt genom hela återvinningsprocessen.

**VISSTE DU ATT...
DET TAR UNGEFÄR
1 MILJON ÅR FÖR GLAS
ATT BRYTAS NED.**

VARFÖR SKA JAG SORTERA UT MITT FARLIGA AVFALL?

Farligt avfall är sådant som är skadligt för människor, djur och vår miljö om det lämnas på fel ställe. Det innehåller giftiga ämnen och kan ge allvarliga skador på växter, djur och människor om det kommer ut i naturen. Farligt avfall måste därför sorteras ut och tas om hand separat.

Vad räknas som farligt avfall?

Till farligt avfall räknas allt som kan vara giftigt, cancerframkallande, frätande, fosterskadande, miljöfarligt, smittförande eller brandfarligt. I ett vanligt hushåll kan det handla om exempelvis kemikalier, färger, lösningsmedel och växtskyddsmedel. Farligt avfall lämnas till kommunens insamling på återvinningscentralen och inte till återvinningsstationerna för förpackningar.

Hör nagellack och hårspray till farligt avfall?

Ja. Gammalt nagellack och sprayburkar är farligt avfall och ska lämnas till kommunens insamling, vanligtvis en miljöstation eller på återvinningscentralen.

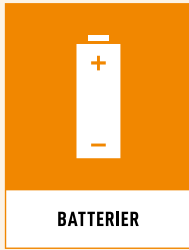
Var lämnar jag mitt farliga avfall?

Om du bor i enbostadshus ingår hämtning av farligt avfall och elavfall i din grundavgift. För dig som bor i en- och tvåbostadshus i Väsby gäller att du ska ha en röd box där du lägger ditt farliga avfall och mindre elavfall. När boxen är full

kan du beställa hämtning av den genom att logga in på Mina sidor. Du kan även beställa en röd box om du inte har en redan via Mina Sidor. Du kan också lämna ditt farliga avfall på den mobila återvinningscentralen. För dig som bor i flerbostadshus kan du antingen

lämna ditt farliga avfall på en återvinningscentral eller på den mobila återvinningscentralen. Finns det en avsedd behållare för farligt avfall i fastighetens miljörum kan du också lämna ditt farliga avfall där.

VARFÖR SKA JAG SORTERA UT MITT ELAVFALL?

Elektronik innehåller en mängd ädelmetaller och material som kan användas till nya produkter efter kassering. Att utvinna ädelmetaller är både energi och resurskrävande. En fungerande materialåtervinning spar på både naturresurser och energi, jämfört med när nytt material används.

Vad räknas som elavfall?

Till elavfall hör alla produkter med sladd eller batteri och även lysrör, lågenergilampor och glödlampor. Många apparater och leksaker har inbyggda batterier och om du inte kan ta loss dem lämnar du hela apparaten/leksaker till insamlingen av elavfall. Till exempel: dammsugare, datorer, elektriska hushållsmaskiner, julgransbelysning, TV-apparater, vitvaror och mobiltelefoner.

Räknas bilbatterier till elavfall?

Nej. Förbrukade bilbatterier räknas som farligt avfall på grund av sitt innehåll av bly och lämnas på återvinningscentral.

Var ska jag slänga batterier?

Batterier lämnar du enklast i en så kallad batteriholk som finns på alla återvinningsstationer. Du kan också lämna dem i en samlare, på en återvinningscentral eller miljöstation. Vissa butiker har också batteriholkar liksom vissa miljörum i flerbostadshus.

Var lämnar jag mitt elavfall?

Du lämnar ditt elavfall på en återvinningscentral i behållare för elretur eller på den mobila återvinningscentralen. Du kan också lämna ditt elavfall till butiker som säljer elprodukter, smått elavfall (mindre än 25cm) kan du lämna kostnadsfritt till alla större återförsäljare. Vissa miljörum har även en specifik röd box där du kan lämna mindre elavfall som till exempel elsladd, laddare, mobil eller ficklampor.

Vad händer med elavfallet när det samlats in?

Genom att du lägger den utjänta elektroniken och batterierna i behållare för elretur tas den omhand och transporteras till någon av de specialiserade återvinningsanläggningarna för att demonteras. Efter demontering och sortering tas de miljöfarliga komponenterna om hand och de olika beståndsdelarna förädlas till nya råvaror eller energi.

VARFÖR SKA JAG SORTERA UT MITT TRÄDGÅRDSAVFALL?

När du lämnar ditt trädgårdsavfall till återvinningen så tas materialet tillvara på bästa sätt. Merparten av trädgårdsavfallet rötas och blir biogas, resterande komposteras och blir jord. Grenar och kvistar flisas och säljs som bränsle till värmeverk. Du kan också välja att kompostera ditt trädgårdsavfall på din tomt så länge komposten är rätt hanterad och välskött.

Vad räknas som trädgårdsavfall?

Till trädgårdsavfall hör: grenar, gräsklipp, fallfrukt, julgranar, kvistar, löv och andra växtdelar som uppstår vid normal trädgårdsskötsel.

Vad räknas inte som trädgårdsavfall?

Några exempel på sånt som inte räknas till trädgårdsavfall: avverkade träd, och stubbar, invasiva växter, jord, sten, sand, matavfall, hela upprivna häckar med jord och rötter, kattsand, spån från djurburar, plastsäckar, komposterbara påsar såsom majsstärkelsepåsar eller påsar gjorda av bioplast.

Invasiva växter

Invasiva växter är främmande växtsorter som sprider sig mycket snabbt och påverkar våra ekosystem negativt. Allt avfall från invasiva växter ska transporteras till Hagby återvinningscentral, som tar emot invasiva växter. Du kan läsa om de vanligaste invasiva växtsorterna att hålla koll på Naturvårdsverkets hemsida.

Var lämnar jag mitt trädgårdsavfall?

Du lämnar ditt trädgårdsavfall på en återvinningscentral. Under perioden april till och med november kan du också få ditt trädgårdsavfall hämtat vid din fastighet mot beställning. Du beställer din hämtning via Mina Sidor. Det finns även tjänst för enskilda hämtningar av trädgårdsavfall om du till exempel har en stor mängd löv du önskar bli av med.

Får jag slänga fallfrukt i trädgårdsavfallet?

Det går bra att lämna fallfrukt som trädgårdsavfall på en återvinnings-

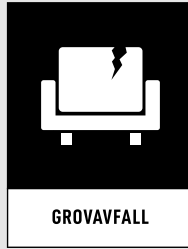
central eller på den mobila återvinningscentralen. Om det är stora mängder så rekommenderar vi att använda kommunens särskilda tjänst för fallfrukt.

Varför får jag inte lämna nedhuggna träd på återvinningscentralen?

Stubbar, stammar och rötter kräver en särskild hantering för att kunna brytas ned och de behandlingsmöjligheterna finns inte på återvinningscentralen i Smedby.

Var lämnar jag jord som jag inte vill ha?

Blomjord och annan jord kan du lämna på en återvinningscentral. Observera att om jorden innehåller eller har innehållit invasiva växter/arter ska du prata med personalen på återvinningscentralen var du ska lämna den.

VARFÖR SKA JAG SORTERA UT MITT GROVAVFALL?

Genom att samla in grovavfall kan vi se till att det blir omhändertaget på ett miljöriktigt sätt och att det material som går att återvinna tas tillvara. Det grovavfall som samlas in på återvinningscentralen sorteras för att kunna material- eller energiåtervinnas.

Vad räknas till grovavfall?

Till grovavfall hör bland annat: trasiga möbler, badkar, cykeldelar, leksaker, textilier eller träplankor. Observera att grovavfall kan behöva sorteras i ytterligare kategorier så läs på skyltar när du kommer till en återvinningscentral.

Vad räknas inte till grovavfall?

Till grovavfall hör inte: farligt avfall och elektronikavfall, vitvaror, däck, bygg- och rivningsavfall, bildelar, trädgårdsavfall, schaktmassor och impregnerat träavfall.

Var lämnar jag mina vitvaror om de inte är grovavfall?

Vitvaror kan du antingen lämna på en återvinningscentral eller så finns det butiker som hämtar din gamla vitvara när du köper en ny.

Var lämnar jag gamla utslitna bildäck?

När du köper nya däck är däckförsäljaren skyldig enligt producentansvaret att ta emot dina gamla däck. Privatpersoner kan också lämna däck från personbil på återvinningscen-

tralen (max 8st per gång). Däck från lastbil eller traktor tas ej emot på återvinningscentralen, lämna istället till återförsäljare eller till Svensk Däckåtervinning.

Var lämnar jag mitt grovavfall?

Du lämnar ditt grovavfall på en återvinningscentral, sorterat för återvinning i respektive kärl, till exempel träavfall, metallskrot eller plastavfall. Kommunen tillhandahåller grovavfallshämtning två gånger per år som ett abonnemang. Är du osäker på vad som ska läggas i respektive fraktion,

är du välkommen att fråga personalen på återvinningscentralen. Innan du slänger ditt grovavfall så överväg om det istället går att ge bort eller sälja, alltså återbruka. Om det fortfarande är helt och användbart avfall kan du lämna det till second-hand butiker eller olika välgörenhetsorganisationer som ofta tar emot saker om de fortfarande är användbara.

Tänk på att inte lämna ditt grovavfall på återvinningsstationerna för förpackningar och tidningar. Det hör inte hemma där och varje år läggs mycket tid och pengar på att städa bort grovavfall som hamnat fel.

VAD ÄR ÅTERBRUK?

Definitionerna på vad återbruk är finns det många av men det handlar till stor del om att förlänga livslängden på produkter innan de kasseras. Återbrukade produkter är till exempel möbler, kläder eller leksaker som någon inte längre vill ha och som kan komma någon annan till nytta. Återbruk kan även vara saker som får ett nytt användningsområde, exempelvis en gaffel som blir ett smycke.

Vilken typ av produkter kan man återbruka?

Nästan allt går att återbruka. Till exempel kläder, böcker, tyger, möbler, hela dricksglas, keramik, köksredskap, leksaker, skor och verktyg.

Vilken typ av produkter kan man inte återbruka?

Bland de produkter som inte räknas till återbruk finns bland annat: farligt avfall, däck med och utan fälg, fastmonterad elektronik, fyllnadsmassor, rest- och matavfall, vitvaror och kylmöbler.

Varför ska jag lämna saker till återbruk?

Skräp för dig kan vara en skatt för någon annan. När vi ger våra saker en andra chans, så minskar behovet av att tillverka nya saker. På det sättet spar vi på våra resurser och minskar avfallsmängderna.

Var lämnar jag mina saker till återbruk?

I Upplands Väsby finns flera platser där du kan lämna saker till återbruk, bland annat på kommunens återvinningscentral och mobila återvinningscentral. Många butiker och verksamheter som säljer återbruk brukar också ta emot återbruk. Vissa platser tar bara emot en viss typ av återbruk, exempelvis bara textilier medan det finns andra platser där du kan lämna allt möjligt. På Upplands Väsby hemsida

finns en lista över platser där du kan lämna saker till återbruk eller hitta saker att återbruka.

Varför är det bra att köpa återbrukade produkter?

Att handla återbruk är både hållbart och kostnadseffektivt samtidigt som du gör miljön en tjänst.

Var kan jag köpa återbruk?

Det finns flera butiker där du kan köpa begagnade saker, det finns även en del sidor på sociala medier där man kan komma i kontakt med personer som vill sälja. På Upplands Väsby hemsida finns en lista över platser där du kan hitta saker att återbruka.

RESTAVFALL

Restavfall är det avfall som blir kvar efter du har sorterat ut allt annat. Det kan ibland också benämnas som hushållssopor eller brännbart. Med tanke på hur mycket material som går att sortera och återvinna bör mängden restavfall vara väldigt liten.

Vad räknas till restavfall?

Till restavfall hör: dammsugarpåsar, disktrasor, tandborstar, diskborstar, bindor, tamponger, tops, blöjor, kattsand, krukväxter, burspån, snus, cigaretter, kuvert, pennor, post-it-lappar, munskydd och engångshandskar.

Var räknas inte till restavfall?

Bland de produkter som inte räknas till restavfall finns: farligt avfall, läkemedel, elavfall, batterier, krossat glas, tidningar, reklamlblad, glödlampor, förpackningar och grovavfall.

Var lämnar jag mitt restavfall?

Restavfall ska endast lämnas i de kärl som ingår i bostadens, fastighetens eller verksamhetens avfallsabonne-

mang. Du samlar restavfallet i en påse som du sen knyter och slänger i det kärl som är avsett för restavfall. Enligt lag får restavfall från hushåll endast hämtas av godkänd entreprenör.

Vad händer med mitt restavfall?

Restavfallet körs till SÖRAB som sedan behandlar det för att kunna ta till vara på så många resurser som möjligt. En större mängd av restav-

fallet går till förbränning men även restavfall som förbränns är en resurs eftersom det omvandlas till energi i kraftvärmeverket. Elen och fjärrvärmen kommer alltså delvis från ditt eget restavfall.

VARFÖR SKA JAG SORTERA UT MINA KLÄDER OCH TEXTILIER?

Genom att sortera och lämna in dina textilier minskar du textilindustrins negativa miljöpåverkan. För att framställa kläder och textilier krävs det stora mängder vatten och för att bleka eller färga textilier används det kemikalier som skadar både människor och miljö. Även om du tröttnat på dina gardiner, växt ur byxorna eller får en fläck på duken är textilierna fortfarande värdefulla.

Var lämnar jag mina textilier?

Du lämnar dina textilier i textilkärlet på återvinningscentralen eller i textilbehållare som finns utplacerade i ditt närområde, exempelvis på återvinningsstationerna. Du kan också lämna dina textilier på någon av de mobila återvinningscentralerna.

Vad händer med textilierna som jag lämnat?

Textilier som samlas in sorteras, allt som är helt säljs i Sverige eller skickas utomlands för försäljning. Den del av textilierna som inte kan återanvändas blir industritrasor, återvinns till bilinredning, isolering eller materialåtervinns. Vissa organisationer

jobbar även aktivt med olika välgörenhetsprojekt, utöver att sälja vidare textilier. Exempelvis om du lämnar dina kläder i någon av Human Bridge behållare för textilinsamling går det du lämnar in till behövande genom olika biståndsinsatser, antingen i form av leverans av kläder eller i form av intäkt genom försäljning till olika biståndsprojekt i främst Afrika, Östeuropa och Mellanöstern.

Vad ska jag tänka på när jag ska lämna in kläder och textilier?

Se till att textilierna är rena. Även trasiga textilier går att lämna in, då det som är trasigt eller som inte går att använda sorteras ut till materialåtervinning.

VARFÖR SKA JAG LÄMNA IN MINA ÖVERBLIVNA LÄKEMEDEL TILL APOTEKET?

Läkemedel är klassat som farligt avfall. Därför ska läkemedel lämnas in till apoteket, och inte spolat ner i toaletten eller slängas i hushålls-soporna. Att spola ned läkemedel i avlopp kan innebära att vårt dricksvatten och grundvatten förorenas, eftersom våra reningsverk inte är utformade för att rena vattnet från läkemedel.

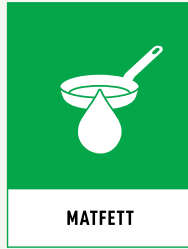
Vad händer med läkemedlen jag lämnar in?

När du lämnar tillbaka överblivna läkemedel till valfritt apotek skickas de till anläggningar som är reglerade i miljöbalken. De förbränns så att de aktiva läkemedelsresterna blir inaktiva, rökgaserna renas och askan placeras på godkända områden.

Var kan jag lämna in mina överblivna läkemedel?

Alla apotek tar emot överblivna eller för gamla läkemedel. Använd gärna apotekens genomskinliga påse när du lämnar in överblivna läkemedel.

Det underlättar den fortsatta hante- ringen. Cytostatika (cancermedicin) och kvicksilvertermometrar ska dock lämnas till en återvinningscentral eller kommunens insamling av farligt avfall.

VARFÖR SKA JAG INTE HÄLLA UT OLJA OCH FETT FRÅN MATLAGNINGEN I AVLOPPET?

Fett och matolja kan orsaka stopp i avloppsledningarna när de hälls ner i avloppet och stelnar på vägen till reningsverket och det bildas klumpar i ledningarna som till sist kan bli en propp. Därför är det viktigt att ta hand om fettavfall på rätt sätt.

Vad är matfett och matolja?

Det kan vara olja som du använder till matlagning, som oliv-, raps- eller annan matolja. Det kan även vara matfett som smält smör eller cocosfett. Även oljan som mat förvaras i räknas till matolja, det kan exempelvis vara oljan som oliverna ligger i eller de inlagda vitlösklyftorna.

Var kan jag lämna in överbliven matolja och matfett?

Är det mindre mängder kan du torka av oljan med hushållspapper och sen slänga hushållspappret i restavfallet.

Om du har större mängder kan du återvinna oljan genom att använda en tratt. Häll då över oljan i en petflaska och när den är full så lämnar du in den på din närmaste återvinningscentral.

BYGG- OCH RIVNINGSAVFALL?

Till byggmaterial hör till exempel: tegelpannor, fönster, dörrar, handfat, toalettstol och köksskåp.

Vad räknas till bygg- och rivningsavfall?

Till byggmaterial hör till exempel: tegelpannor, fönster, dörrar, handfat, toalettstol och köksskåp.

Vad räknas inte till bygg och rivningsavfall?

Farligt avfall – till exempel impregnerat trä. Avfall som faller under producentansvar – till exempel förpackningar av plast och papper samt elektronik.

Var lämnar jag mitt bygg- och rivningsavfall?

Byggmaterial som är helt och fortfarande användbart kan du lämna till återbruk. Är det sådant som inte går att använda lämnas det på återvinningscentralen. Om du är privatperson kan du även beställa hämtning av ditt bygg- och rivningsavfall i storsäck.

Vad ska jag tänka på när jag lämnar bygg- och rivningsavfall?

Avfallet från bygg- och rivningsarbeten ska sorteras i minst sex fraktioner: trä, mineraler, metall, glas, plast och gips. Utöver dessa fraktioner sorteras även betong, tegel, klinker, keramik, sten och farligt avfall.

Vad händer med byggavfallet efter att det hämtats?

Efter hämtning behandlas avfallet för att kunna bli nya råvaror, användas i konstruktionsarbeten eller energiåtervinnas.

VARFÖR SKA JAG ÅTERVINNA MINA VITVAROR?

Vitvaror som diskmaskiner, tvättmaskiner och spisar kan innehålla miljöfarliga ämnen, exempelvis PCB, som avlägsnas vid återvinning. I återvinningen separeras dessutom glas, metall och plast som återvinns för att användas i nya produkter.

Var lämnar jag vitvaror?

Vitvaror såsom kyl, frys, tvättmaskin och spis som är hela och fungerande lämnar du till återbruk. Är det trasiga vitvaror så lämnas det på återvinningscentralen. Om man köper nya vitvaror så kan man även beställa bortforsling av den gamla vitvaran.

återvinna. Att sortera sitt avfall är ett enkelt sätt att göra stor skillnad. Du sparar energi, jordens resurser och du minskar utsläppen

Vad händer med trasiga vitvaror som lämnats på återvinningscentralen?

De tas om hand av auktoriserad aktör för demontering, återvinning samt destruktion av farliga material/ämnen. De flesta material som vitvaror är tillverkade av går utan problem att

Att sortera sitt avfall
är ett enkelt sätt
att göra stor skillnad.
Du sparar energi,
jordens resurser och
du minskar
utsläppen.

101

frågor och svar om
källsortering och
återvinning

Mer information

Saknar du information om en specifik produkt: sök på [Sopor.nu](https://www.sopor.nu)

Vill du veta var din närmaste återvinningscentral finns, sök på återvinningscentral på [Väsbykartan](https://www.vasbykartan.se)

